

DAMMEN

De kunstzinnige zijtak

Toen er laatst beelden verschenen van een kampioenschap 'freestyle-voetballen', vroeg ik me af hoeveel andere sporten zo'n kunstzinnige zijtak hebben. Voor een diepgravend onderzoek geef ik de pen graag over aan iemand van de sportredactie. Zelf dacht ik allereerst aan biljarten. De discipline kunststoten zag je vroeger wel in *Studio Sport*. Razendmoeilijke stootbeelden werden met wonderlijke effecten en over vele banden toch tot een goed einde gebracht. In een sport als turnen ging de kunstzinnige zijtak wellicht vooraf aan de sport zelf. Op de kermis of in het circus werden reeds turnkunsten vertoond voordat ze later door een jury werden beoordeeld. In de denksporten is het een oeroud gebruik om spelsituaties te verzinnen die in schoonheid de

praktijk trachten te overtreffen. Ook daarin worden weer wedstrijden georganiseerd, wat eigenlijk iets komisch heeft. Voor propagandisten van welke sport ook, zijn de kunstzinnige zijtakken een fijn middel om de schoonheid van hun sport te tonen. Daarom blijf ik tegen de stroom in reclame maken voor het tijdschrift *De Problemist*, waarin componisten hun mooiste maakfels laten zien. Een nieuwe medewerker is de Friese dampromotor en trainer Tjalling Goedemoed, die net als zijn voorganger Frans Hermelink, het partijtspel en de compositie met elkaar poogt te verbinden. De laatste jaren is hij ook zelf enthousiast aan het componeren geslagen, met toemend succes.

Diagram 1

Tjalling Goedemoed

Wit forceert de winst door **1.38-33! 23-29 2.37-31! 29x49 3.28-23! 26x17 4.23x3 21x32 5.3x40 49-27 6.48-43 27x49 7.40-44 49x40 8.35x44 W+**.

Tijdens een zomerkamp in Tsjechië, waar hij damtraining aan kinderen gaf, bedacht Tjalling in samenwerking met de Tsjechische trainster Petra Duskova de volgende mooie forcing.

**Diagram 2
Duskova/Goedemoed**

Na **1.36-31! 21-27 2.26-21!!** wordt door een verrassende meerslag een mooi mechanisme in gang gezet. **2...27x40 3.21x12 18x7 4.29x38** Brengt net op tijd een steunschijf op z'n plaats om de eindslag mogelijk te maken: **4...40x29 5.33x13 *r** en wit wint

door dubbele oppositie. In zijn rubriek met forcings toont Goedemoed vooral prachtig werk van anderen.

**Diagram 3
Oege Dijkstra**

In dit subtiele werkje van een andere Fries wint wit door: **1.30-25! 13-19** Zwart moet de doorloop 25-20 verhinderen. **2.36-31! 26x46 3.25-20 46x28 4.33x11** En nu lijkt zwart remise te behalen door **4...23-28 5.20-15 19-24 6.15-10 24-29 7.10-4! 29-33** maar de componist heeft voor alles gezorgd: **8.4-22!! 28x6 9.39x28** met winst.

AUKE SCHOLMA
adscholma@hotmail.com

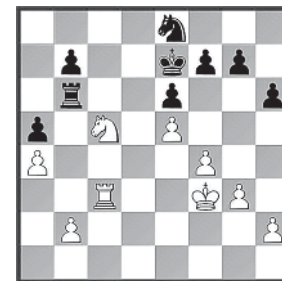

diagram 1